

Càpsula de tendència sectorial: **Medi Ambient**
Desembre 2011

Cap a una economia verda

El sector industrial ha incrementat la despesa en protecció ambiental. En aquest sentit, Espanya manté la segona posició europea en el nombre d'empreses adherides al Sistema de Gestió Ambiental Europeu (EMAS)

El concepte d'“economia verda” es defineix com el canvi cap a una economia ecològicament eficient, amb un baix nivell d'emissions de gasos hivernacle, i amb un ús responsable dels recursos que garanteixi a llarg termini el benestar de les persones tenint en compte les possibles mancances ecològiques a futur.

Els **acords ambientals internacionals poden facilitar i estimular la transició cap a una economia verda**. Per exemple, els Acords Multilaterals Ambientals (AMA) que estableixen els marcs legals i institucionals per a abordar els reptes ambientals a nivell mundial poden tenir un paper significatiu en la promoció de l'activitat econòmica verda. El Protocol de Montreal relatiu a les substàncies que esgoten la capa d'ozó, considerat un dels AMA de major èxit, és un d'aquests exemples.

En aquest sentit, l'economia espanyola mostra des de fa un temps una tendència decreixent pel que fa al consum d'energia per unitat de PIB, el que es troba en línia amb el que succeeix a la resta de països de la UE. Aquest descens contribueix a un increment de l'eficiència energètica i és degut, entre d'altres, a una major proporció de consum d'energies renovables, el que repercuteix directament en un augment de llocs de treball considerats “verds”.

Cal destacar que:

- La participació activa dels governs en els processos internacionals pot promoure la coherència i la col·laboració en la transició cap a una economia verda.
- La Conferència de les Nacions Unides sobre el Desenvolupament Sostenible (Río+20) de 2012 serà una oportunitat única per a que la comunitat internacional promogui l'adopció d'accions enfocades a una economia verda.
- En el rànquing del nombre de patents relacionades amb les energies renovables, Espanya ocupa la cinquena posició internacional, només superada pels Estats Units, Japó, Alemanya i Regne Unit.

És important assenyalar que **la consciència social i empresarial per la cura del medi ambient, la inversió pública i les exigències legislatives estan impulsant a tots els sectors productius cap a una economia verda**; en aquest sentit, les activitats relacionades amb el medi ambient s'han convertit en una important font d'ocupació.

Impacte en el sector

Els reptes mediambientals i la limitació dels recursos existents està provocant que **les empreses es replantegin les seves estratègies i tendixin cap a la innovació sostenible i verda.**

Si bé és cert que part d'aquesta conscienciació i inversió en innovacions mediambientals es dona per una qüestió d'eficiència energètica, també ho és que l'ètica de la sostenibilitat ambiental està cada cop més present a la nostra societat i, per tant, la demanda de productes i serveis que formen part de l'economia verda és cada cop més elevada.

Així, pel que fa a l'impacte en el sector, les empreses han observat que el mercat verd ha anat creixent exponencialment i que la crisi únicament ha afectat a aquelles ocupacions del sector vinculades amb la construcció. Per exemple, **els àmbits d'activitat orientats a la tecnologia ecoeficient, béns d'equipament i energies verdes, segueixen creixent.**

A més, les dades mostren que innovar i desenvolupar el sector mediambiental és rendible empresarialment. En aquest sentit cal destacar que:

- Espanya ocupa a 319.000 persones al sector verd de l'economia, a les que cal afegir unes 91.000 persones més que treballen en empreses directament relacionades amb el medi ambient.

- El sector verd presenta alts nivells d'innovació i d'internacionalització, el seu mercat és equivalent "a la grandària del de la indústria metal·lúrgica".
- Espanya és el primer país europeu i el tercer del món en número de certificats emesos del sistema de gestió ambiental segons la norma ISO 14001 amb 16.527 reconeixements. L'informe de la ISO posa de manifest que, malgrat la crisi, l'activitat de certificació ha continuat creixent i és considerada com una eina de competitivitat empresarial.
- El tractament de les aigües residuals i la gestió dels residus representen a Europa les tres quartes parts de la facturació total del sector ambiental.

En els propers anys, els **Estats membres de la Unió Europea seguiran donant prioritat a la prestació de serveis ambientals, com ara les infraestructures de tractament de residus i aigües residuals.**

En aquest sentit, l'aplicació de la Directiva marc de l'aigua, en vigor des de finals del 2000, que estableix exigències pel que fa a la qualitat, avaluació, seguiment i aplicació de plans d'acció de millora a les diferents masses d'aigua, determinarà noves ocupacions de diferent perfil, sobretot en el camp de la consultoria.

L'estudi "Hacia una economía verde" es pot trobar en el següent enllaç:
[Estudi](#)

Els mercats verds produeixen un total de 52.000 milions d'euros cada any

Impacte sobre els perfils professionals

L'ocupació en l'àmbit de la gestió de residus i el reciclatge s'estima que creixerà en els propers anys, principalment, per fer front a l'augment dels residus derivats del creixement demogràfic i econòmic.

La promoció d'un nou model productiu basat en tres eixos principals: l'augment de l'estalvi i l'eficiència energètica; la reducció del consum de combustibles fòssils en favor d'una energia baixa en carboni; i la consolidació i promoció de la implantació de noves tecnologies en tots els processos productius, tindrà un fort impacte sobre l'ocupació lligada al sector medi ambiental.

Prova d'això és que les **consultories ambientals han tingut un fort creixement en els darrers anys**, ja sigui com a empreses independents o com a seccions o departaments dintre de les empreses de cada sector específic. Això es deu a la importància d'aplicar sistemes de gestió ambiental, estudis d'impacte o avaluació ambiental, tècniques de prevenció i auditories ambientals, fet que reforça la tendència que es dona en els últims anys en relació a la conveniència de potenciar la línia de "prevenció de la contaminació en origen".

Així, la **generació d'ocupació al sector mediambiental vindrà donada per** les variables següents:

- L'aprovació de lleis i directives en matèria ambiental com el nou codi tècnic de l'edificació o el desenvolupament de la nova Llei 2/2011 d'Economia Sostenible.
- L'augment del finançament públic dirigit a augmentar la sostenibilitat mediambiental.
- El canvi tecnològic mitjançant un recolzament mutu a llarg termini entre empreses, governs i institucions financeres.
- El foment de les energies renovables a través d'ajuts oficials i pel propi interès de la iniciativa privada, més enllà de l'important estímul dels poders públics.

En aquest sentit, les empreses requereixen de perfils professionals molt especialitzats. Per això, solen incorporar plans de formació inicial, contínua i ocupacional adients per a cada lloc de treball. Tanmateix, les empreses manifesten que també és necessària una formació generalista relativa al medi ambient, donat el caràcter multidisciplinari d'aquest sector.

Per això, **els perfils professionals del sector del medi ambient amb una elevada especialització, per exemple, en el camp de l'aigua o els residus, tindran una forta demanda a mig termini.**

Pel que fa a les competències, les empreses valoren de manera creixent els coneixements relatius a sistemes de gestió ambiental, estudis d'impacte o avaluació ambiental, tècniques de prevenció i auditories ambientals. Pel que fa als coneixements, més enllà de la formació de base necessària per ocupar-se al sector, serà imprescindible dominar la llengua anglesa i saber utilitzar les noves tecnologies.

Pel que fa a les ocupacions, les que presenten una major demanda són: l'assessor/a legal en medi ambient, el/la tècnic/a d'entitat ambiental de control i el/la tècnic/a de valorització de residus.

Cofinançat per:

